

Urząd Miasta Zgierza

Zgierz, dnia 2 grudnia 2025 r.

Pan

Łukasz Wróblewski

Przewodniczący Rady

Miasta Zgierza

Przesyłam w załączeniu na posiedzenie Komisji Zdrowia i Spraw Obywatelskich w Zgierzu materiał przygotowany przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zgierzu pt. „Informacja nt. systemu pieczy zastępczej i opieki nad rodziną”.

Z up. Prezydenta Miasta Zgierza
Robert Chocholski
Sekretarz Miasta Zgierza

WYDZIAŁ ORGANIZACYJNY
Biuro Rady Miasta Zgierza

Wpłynęło dnia 4.12.2025 r.

tel. 42 71 95 100
fax 42 71 43 114

www.bip.zgierz.pl
www.miasto.zgierz.pl

e-urząd@umz.zgierz.pl
Plac Jana Pawła II 16, 95-100 Zgierz

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu

95-100 Zgierz, ul. Długa 56

Zgierz, dnia 2 grudnia 2025 r.

Pan
Przemysław Staniszewski
Prezydent Miasta Zgierza

DzPŚ.0133.309.2025

Przesyłam w załączeniu na posiedzenie Komisji Zdrowia i Spraw Obywatelskich Rady Miasta Zgierza materiał pt. „Informacja nt. systemu pieczy zastępczej i opieki nad rodziną .”

Dokument podpisany
przez Renata Wolska;
MOPS Zgierz
Data: 2025.12.02
15:20:41 CET

INFORMACJA NT. SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ I OPIEKI NAD RODZINĄ

Pieczą zastępczą to tymczasowa forma opieki nad dziećmi, które nie mogą być wychowywane przez rodziców biologicznych. Zapewnia dziecku bezpieczne i wspierające środowisko, umożliwiając mu rozwój i w miarę możliwości powrót do rodziny. Pieczę zastępczą jest sprawowana w formie rodzinnej (rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka) lub instytucjonalnej (placówki opiekuńczo-wychowawcze).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie organizuje pieczę zastępczą, która jest zadaniem powiatu. PCPR działa jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, prowadząc nabór kandydatów, szkolenia i wsparcie dla rodzin zastępczych. Zadaniem PCPR jest również współpraca z sądem i innymi instytucjami w celu zapewnienia dziecku opieki i wychowania, gdy rodzice biologiczni nie mogą się tym zająć.

Pieczą zastępczą zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny, lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka - opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
- 2) przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje głównie na podstawie orzeczenia sądu. W przypadku pilnej konieczności, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Szczególnym przypadkiem zabezpieczenia dziecka jest skorzystanie przez pracownika socjalnego zatrudnionego w MOPS z art. 12a z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Artykuł 12a stosowany jest w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową. Pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką decyzję o zabezpieczeniu dziecka u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Przed podjęciem decyzji, o zabezpieczeniu dziecka pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokonuje oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ponosi koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 191 ust. 9 i ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – gmina właściwa ze względu

na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 r. gmina pokrywała 10%, 30% i 50% kosztów za pobyt w pieczy zastępczej dla 127 dzieci, w tym: 40 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, 87 dzieci w rodzinach zastępczych. Utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2024r. to koszt 1 307 823,88 zł., natomiast utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych w 2024r. wyniosło 521 145,61 zł. Łącznie wydatki na pieczę zastępczą stanowiły kwotę 1 828 969,49 zł. W porównaniu do 2023 roku wydatki na pieczę zastępczą wzrosły o 333 044,39 zł.

Wydatki na pieczę zastępczą sukcesywnie wzrastają. Fakt ten wynika z długotrwałego przebywania dzieci w pieczy zastępczej, co wiąże się ze wzrostem procentowego udziału gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, a także wzrastającej liczby dzieci w niej umieszczonych oraz wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w danej placówce.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi i ich wychowaniu to system zaplanowanych działań, które mają pomóc przywrócić takim rodzinom zdolności do pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Działania te wspomagają rodziców, mających problemy w wypełnianiu obowiązków rodzicielskich, w taki sposób, aby zapobiec doprowadzeniu do sytuacji, w której dziecko, ze względu na jego dobro, zostałoby umieszczone w opiece zastępczej. Praca z rodziną nie spoczywa wyłącznie na pracowniku socjalnym. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2012 r. wprowadziła zawód asystenta rodziny.

Zadaniem asystenta rodziny, jest współpraca z rodzinami zagrożonymi odebraniem dzieci oraz praca na rzecz ich powrotu. Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny, a pierwszy kontakt z rodziną następuje w obecności pracownika socjalnego. Podczas spotkania asystent zbiera jak najwięcej informacji o rodzinie, dzieciach, i o występujących w rodzinie problemach oraz ich oczekiwaniach. Wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej, ustala mocne strony rodziny, określa rodzaj i kolejność podejmowanych działań. Ostatecznie na zmianę i sukces pracuje sama rodzina, natomiast asystent w pierwszej kolejności wspiera rodzinę w rozwiązywaniu podstawowych problemów życiowych. Główne obowiązki i zadania zaczynają się już na etapie profilaktyki, jego rolą jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami.

Asystent rodziny pełni kluczową rolę w niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, niezaradności życiowej a także w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązkach rodzicielskich (np. kontakty ze szkołą, instytucjami). Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Dzieci znajdujące się w pieczy zastępczej podlegają wnikliwej obserwacji, której finalnym efektem ma być jak najszybszy powrót do rodziny.

Obecnie Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia 5 asystentów rodziny. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

Dokument podpisany
przez Renata Wolska;
MOPS Zgierz
Data: 2025.12.02
15:20:21 CET

